

## Slovník

- **Akcie:** Cenný papír, s nímž jsou spojena práva akcionáře jako společníka podílet se na řízení společnosti. Akcie mají pevně danou jmenovitou hodnotu a přinášejí proměnlivý důchod. S držením akcií jsou spojena nejrůznější práva jako např. podíl na majetku společnosti, podíl na zisku společnosti, právo na likvidační podíl, hlasovací, kontrolní nebo informační právo apod.;
- **Akcionář majoritní:** Akcionář, který vlastní největší počet akcií společnosti nebo který jedná ve shodě s jiným/jinými akcionářem/akcionáři, přičemž součet jejich akcií zajišťuje nejvyšší procento na základním jmění společnosti;
- **Aktivní správa portfolia:** rozhodování o tom, jaké cenné papíry, v jakém objemu a kdy budou nakoupeny či prodány, závisí na rozhodování portfolio manažera, a to v souladu se statutem fondu či plánovanou strukturou portfolia.
- **ALFA koeficient:** koeficient, který měří rozsah, ve kterém cenný papír překračuje nebo naopak nedosahuje návratnost při očekávané úrovni rizika (měřené beta koeficientem). Investice s pozitivní alfovou vykazuje větší návratnost než předpokládal její rizikový stupeň (beta koeficient). Záporná alfa má naopak nižší návratnost;
- **AOS:** Automatizovaný Obchodní Systém. Soubor zařízení umožňujících uzavírání, registraci a vypořádání burzovních obchodů, elektronické zpracování dat, a dále pak programové vybavení těchto zařízení;
- **Alokace aktiv (Asset Allocation):** Investiční praxe při níž jsou prostředky rozdělovány mezi různé [trhy](#) k dosažení diversifikace a pro účely risk managementu a/nebo pro účely dosažení očekávaných výnosů shodujících se s investorskými cíli.
- **AT BEST:** Cenová podmínka v objednávce, kdy je kupující / prodávající ochoten nakoupit / prodat za tržní cenu
- **Automatické reinvestování výnosů:** Velkou výhodou podílových fondů je jejich schopnost reinvestovat dividendy a kapitálové zisky. Tyto reinvestované dividendy jsou použity na nákup dalších podílů, čímž dochází ke zvýšení hodnoty majetku investora.
- **AÚV ( Alikvotní úrokový výnos):** Úrokový výnos naběhlý mezi počátečním a koncovým datem výnosového období. Představuje proporcionalní část ročního úroku;
- **Bazický bod (BASIS POINT) :** Setina procenta
- **Benchmark:** srovnávací základna či kritérium při vyhodnocování výkonnosti investičního nebo vkladového instrumentu. Například lze srovnávat výkonnost vlastního akciového portfolia se kterým obchodujeme na BCPP s vývojem oficiálního burzovního indexu PX 50. Tento index je potom benchmarkem - referenční úrovní pro vyhodnocování výkonu investičních záměrů, které jsou prováděny v rámci našeho akciového portfolia.
- **Beta koeficient:** tento faktor měří relativní pohyby (fluktuace) ceny akcie nebo fondu vůči trhu. Obvykle se jako trh (tržní portfolio) používá příslušný index trhu, např. pro evropský akciový trh to může být DJ Eurostoxx 50, pro americký akciový trh to nejčastěji bývá akciový index S&P 500. Pro dobře diverzifikované akciové portfolio, které se pohybuje v perfektní synchronizaci s trhem, je hodnota beta rovná 1,0;
- **Báze indexu (index):** Soubor emisí CP, které jsou dle stanovených pravidel (zejména na základě tržní kapitalizace a likvidity) zařazovány do příslušného indexu (např.: PX – 50; PX – D; Dow Jones atd.);
- **Blue chips:** Označení pro nejvyšší a nejvíce obchodované emise akcií;
- **Brokerage:** [Provize](#) za provádění obchodů účtované burzovním makléřem.
- **Býčí ( Bull) strategie:** Spekulace na vzrůst ceny/hodnoty daného instrumentu;

- **Celkový výnos (výkonnost) fondu:** Výpočet, který zahrnuje změnu hodnoty podílu a započítává i hodnotu vyplacených kapitálových zisků a dividend, předpokládajíc jejich reinvestování.
- **Cenný papír:** Investiční nástroj, který zaručuje majiteli právo na výsady, které plynou z podstaty cenného papíru nebo z ustanovení příslušného zákona. Jednotlivé druhy cenných papírů se od sebe liší především povahou výsad, ale i výší a stabilitou výnosu atd.;
- **Custodian:** Banka nebo jiný obchodník s cennými papíry, která na základě pokynů klienta (investiční společnosti) a s vědomím depozitáře spravuje zahraniční cenné papíry a zahraniční opční a termínované [obchody](#), patřící do majetku klienta (fondu). Na základě smlouvy jsou založeny účty pro cenné papíry, které mají být spravovány. Custodian zpravidla svým jménem a na účet klienta zajišťuje nákup, prodej a jiné transakce s cennými papíry, včetně jejich evidence a úschovy listinných cenných papírů. Inkasuje výnosy z cenných papírů a provádí platby spojené s transakcemi s cennými papíry.
- **Čisté obchodní jmění:** Rozdíl mezi všemi aktivy společnosti (tedy nejen těmi, které získala společnost upisováním a vnášením vkladů, ale i těmi, které nabyta vlastní hospodářskou činností) a jejími závazky. Čisté obchodní jmění je proměnlivá veličina a je nutné ji odlišovat od základního jmění společnosti, jako veličiny konstantní.
- **Dividenda:** Výnos plynoucí z vlastnictví příslušné akcie. Výše dividendy obvykle závisí na hospodářském výsledku společnosti a na schválení valnou hromadou společnosti;
- **Depozitář:** banka, která vede pro správce fondu účet a průběžně kontroluje, zda správce fondu provádí operace s majetkem fondu v souladu se zákony a statutem fondu;
- **Diverzifikace:** rozložení investic v portfoliu za účelem rozložení rizika mezi více cenných papírů
- **Dluhopis (Bond; Obligace):** Cenný papír, s nímž je spojeno právo majitele požadovat splacení dlužné částky ve jmenovitých hodnotách a vyplacení stanovených výnosů a povinnost osoby, která tento dluhopis vydala, splnit veškeré závazky;
- **Doporučený minimální investiční horizont:** Doporučená minimální doba investování pro daný typ fondu, která má chránit investora před případnými ztrátami způsobenými nevhodnou kombinací investiční strategie a předpokládané délky investice. Ekonomika se vyvíjí v cyklech a stejně tak na akciových [trzích](#), i když dlouhodobě míří vzhůru, se střídají období, kdy jsou ceny vysoko, s obdobími, kdy jsou ceny nízko. Doporučený minimální investiční horizont v podstatě jen poukazuje na jakousi průměrnou dobu, kterou trhu trvá, aby překonal obě tyto fáze vývoje. Doporučený minimální investiční horizont však v žádném případě investorovi neříká, že právě po doporučené minimální době bude jeho investice zisková. Historie již několikrát ukázala, že může dojít k tomu, že ani doporučovaný investiční horizont nemusí být dostatečně dlouhým obdobím a není garancí ziskovosti investice. Stále platí, že hodnota investice a [příjem](#) z ní může stoupat i klesat, a není zaručena plná návratnost [původně](#) investované částky, a že předchozí výkonnost fondu nezaručuje stejnou výkonnost v budoucím období.
- **Durace:** Durace – představuje průměrnou dobu, za kterou získáme příjmy z dluhopisů. Stanoví se jako vážená průměrná životnost dluhopisu, kde jednotlivými váhami je podíl mezi současnou hodnotou příjmů v jednotlivých letech a současnou hodnotou celkových příjmů. Durace se používá pro určení citlivosti tržní ceny dluhopisu na změnu tržních úrokových sazeb;
- **EAT (Net profit):** čistý zisk, zisk po zdanění; jedná se o zisk k rozdělení mezi akcionáře;
- **EBITDA:** zisk před úroky, daněmi a odpisy;

- **EBIT:** zisk před úroky a daněmi;
  - **Emerging markets:** Rozvíjející se ekonomiky jsou charakteristické rychlým hospodářským růstem, což má pozitivní vliv na vývoj domácích kapitálových trhů (region jižní Asie, východní Evropa a Latinská Amerika). Investování na těchto trzích je ve většině případů ale spojeno s velkým ekonomickým a politickým rizikem.
  - **EPS:** Earning per share – zisk na akcii; čistý zisk/ počet kmenových akcií;
- 
- **Finanční trh:** Souhrn nástrojů, postupů, institucí a vztahů mezi nimi, jejichž prostřednictvím dochází k přelévání volných finančních prostředků. Finanční trh dále dělíme na peněžní a kapitálový (viz. Peněžní trh a Kapitálový trh);
  - **Fond:** subjekt sdružující peněžní prostředky různých osob. Tyto prostředky fond následně investuje do nejrůznějších aktiv. Příslušný subjekt obdrží za své prostředky akcie nebo v případě podílových fondů podílové listy;
  - **Fundamentální analýza:** forma analýzy cenných papírů, která se snaží nalézt vnitřní hodnotu cenných papírů podle příslušných ekonomických faktorů. Vnitřní hodnoty jsou posléze porovnány s aktuálními tržními cenami a je odhadováno momentálně nesprávné nebo správné ocenění cenných papírů;
  - **Futures:** Futures kontrakt lze jednoduše charakterizovat jako dohodu dvou stran o nákupu/prodeji standardizovaného množství komodity v předem specifikované kvalitě za danou cenu k danému budoucímu datu. Futures kontrakty je možné obchodovat výhradně na organizovaných trzích, burzách. Jde o tzv. pevný obchod, kdy k danému termínu má jedna strana povinnost koupit a druhá strana má povinnost prodat;
- 
- **Garanční fond obchodníků s cennými papíry:** je právnickou osobou a byl zřízen s cílem poskytnout ochranu investorů v situaci, kdy obchodník s cennými papíry není schopen plnit své závazky vůči zákazníkům spočívající ve vydání hodnot, které od zákazníků převzal za účelem poskytnutí investiční služby (zákaznický majetek), a nejsou vyhlídky, že bude schopen tak učinit;
  - **GDR:** Global Depository Receipts. GDR (globální depozitní certifikáty) představují obchodní podíl na běžných, tzv. podkladových akciích emitenta, které jsou uloženy u depozitáře. Tzn., že část kmenových akcií domácího emitenta je nahrazena těmito depozitními certifikáty, přičemž práva spojená s vlastnictvím původních akcií – především právo na dividendu či právo na upsání nových akcií při zvyšování základního jmění – přecházejí na vlastníky GDR, kromě práva hlasovacího. Každý majitel GDR má možnost je přeměnit na skutečné akcie;
- 
- **Hypotéční zástavní list (HZL):** - je dluhopis, v němž je dlužníkem banka, která hypotéční zástavní listy vydává a jejich prodejem získává peníze na poskytování hypotéčních úvěrů. Jmenovitá hodnota HZL, včetně úroků, je plně kryta pohledávkami z hypotéčních zástavních úvěrů. HZL může vydávat pouze banka, která má povolení ČNB. Výnos je osvobozen od zdanění;
- 
- **Inflační riziko:** znehodnocení hodnoty peněz v jehož důsledku se sníží reálná hodnota existujícího majetku a také reálný výnos, kterého mělo být pomocí investovaného majetku dosaženo.

- **Inverzní výnosová křivka:** Situace, kdy jsou krátkodobé sazby aktiva ( zpravidla úrokových měr) vyšší než dlouhodobé;
- **IPO:** Initial Public Offering – počáteční veřejná nabídka. První nabídka akcií společnosti veřejnosti
- **ISIN:** International Securities Identification Number. Kód pro jednoznačné označení emise cenných papírů. Každá emise má přidělen ISIN, jehož podoba se řídí určitými pravidly (např. podle typu CP, obchodovatelnosti);
- **Jmenovitá hodnota:** Peněžní částka cenného papíru, která je vyznačena na cenném papíru. U akciové společnosti představuje základní jmění celkový součet všech jmenovitých hodnot všech akcií společnosti;
- **KOBOS (kontinuální režim):** Způsob obchodování v rámci automatických obchodů, kdy k uzavírání obchodů dochází na základě průběžného vkládání objednávek k nákupu a prodeji cenných papírů. Při párování objednávek se uplatňuje princip cenové a následně časové priority , tzn., že pokud je vloženo více objednávek se shodnou cenou, prioritu mají objednávky dříve vložené;
- **Konvertibilní (proměnitelné) obligace:** Zakládají majiteli dluhopisu právo požadovat ve lhůtě v nich stanovené jejich výměnu za akcie společnosti. Uplatní-li majitel proměnitelné obligace své právo ve stanovené lhůtě, společnost je povinna zvýšit základní jmění a **nově** emitované akcie vyměnit za dluhopisy. Pokud majitel obligace právo neuplatní, zůstává dál věřitelem společnosti a má právo jen na vrácení zapůjčené částky včetně stanovených **úroků**.
- **Korelační koeficient:** Statistická míra podobná kovarianci v tom, že měří stupeň společné změny dvou náhodných proměnných. Korelační koeficient mění měřítko variance, aby mohla zprostředkovat porovnání dvojic náhodných proměnných . Korelační koeficient je omezen hodnotami -1 a +1;
- **Kovariance:** Statistická míra vztahu mezi dvěma náhodnými proměnnými . Měří rozsah společné proměnlivosti dvou náhodných proměnných;
- **Large cap:** Jedná se o společnosti s velkou tržní kapitalizací (existuje více definic, ačkoliv nejčastěji se za velkou tržní kapitalizaci považuje kapitalizace v pásmu 5 až 25 miliard dolarů).
- **Likvidita investice:** Schopnost přeměny investice v hotové peníze. Měří se rychlostí s jakou lze investici přeměnit zpět v hotové **peněžní** prostředky.
- **Management Fee:** Poplatek za správu portfolia vyplacený správci. Vyjadřuje se v procentech per annum, typické hodnoty se pohybují od 0,5% průměrné roční hodnoty portfolia (fondy peněžního trhu) až po 2% (akciové a některé smíšené fondy).
- **Medvědí ( Bear) trh:** Spekulace na pokles ceny/hodnoty daného instrumentu;
- **NAV :** Net Asset Value - čisté obchodní jmění (ČOJ, NAV) skutečná hodnota jednoho podílového listu k určitému datu. Určuje se vydělením čistého obchodního jmění fondu počtem vydaných podílových listů. Z tohoto údaje vyháží cena při odkupu a prodeji podílových listů.
- **Obchodník s cennými papíry:** akciová společnost, která má oprávnění k obchodování s cennými papíry, tzn. může pro své zákazníky nakupovat a prodávat cenné papíry. Podle rozsahu povolení

může vykonávat i další činnosti, např. poskytovat poradenství. Obchodníkem s cennými papíry jsou zpravidla i banky;

- **Odborná péče:** kvalifikované, čestné a spravedlivé jednání při poskytování investiční služby zákazníkům.
  - **Mimo burzovní obchod:** Obchod, uzavřený mimo burzovní trh (RMS, Univyc, přepážka SCP,...);
  - **Opce:** Kontrakt, který dává kupujícímu opce právo, nikoli však povinnost, koupit či prodat komoditu, aktivum nebo futures kontrakt za předem stanovenou cenu během sjednané doby. Opce se označuje za tzv. podmíněný obchod, protože kupující opce může, ale nemusí v budoucnu koupit nebo prodat. Pokud kupující využije své právo, prodávající (vypisovatel) opce musí vždy dostát svým závazkům;
  - **OTC :** Over The Counter trh. Obchodování s cennými papíry mimo oficiální organizátory kapitálového trhu. Trh není regulován;
- 
- **Pasivní správa portfolia:** je založena na efektivním chování kapitálových trhů. Cílem je dosažení takové výnosové míry, která přesně kopíruje stanovený benchmark.
  - **P/E ratio:** Koeficient, který je dán poměrem mezi kurzem akcie a čistým ziskem na akcii, udává jak vysoko nad ziskem se obchoduje akcie;
  - **Podílový fond otevřený:** Fond, který nemá počet vydávaných podílových listů limitován a podílník má právo na odkoupení svého podílového listu investiční společností, která je povinna tento podílový list odkoupit. Investiční společnost stanovuje cenu, za kterou se podílový list prodává a zpět vykupuje. Podílníci nemají přímý vliv na činnost fondu. K založení fondu je nutný souhlas Komise pro cenné papíry;
  - **Podílový fond uzavřený:** Fond, jehož vydané podílové listy nemá investiční společnost povinnost odkupovat zpět. Uzavřený podílový fond musí mít v povolení k vydání podílových listů stanoven minimální počet podílových listů a dobu, po kterou budou podílové listy vydávány. Podílové listy jsou předmětem obchodů mezi obchodníky na veřejných trzích. K založení fondu je nutný souhlas Komise pro cenné papíry ;
  - **Pokladniční poukázka:** krátkodobý dluhový cenný papír splatný do jednoho roku, který vydává do oběhu nejčastěji centrální banka;
  - **PRIBOR** - Prague Interbank Offered Rate. Pražská mezibankovní úroková sazba;
  - **Primární trh:** Místo prvotního prodeje cenného papíru;
- 
- **Rating:** ohodnocení pravděpodobnosti, že emitent bude schopen včas a v plném rozsahu splácet úroky i umořovací splátky kapitálu jím vydaných cenných papírů;
  - **Rentabilita:** hospodářský ukazatel, založený na poměru dosaženého zisku a vloženého kapitálu (rentabilita kapitálu). Rentabilita vyjadřuje, jak úspěšně byl kapitál použit.
  - **ROE (return on equity) :** rentabilita vlastního jmění; zisk po zdanění / vlastní jmění;
  - **ROA (return on assets):** rentabilita celkového vloženého kapitálu; EBIT/celková aktiva;
- 
- **Small cap:** Jedná se o společnosti s malou tržní kapitalizací (existuje více definic, ačkoliv nejčastěji se za malou tržní kapitalizaci považuje kapitalizace v pásmu 250 milionů až 1 miliardy dolarů).
  - **Směrodatná odchylka:** odráží míru, s jakou výnosy fluktuují kolem své průměrné hodnoty. Vyšší směrodatná odchylka znamená vyšší riziko. Obecně platí, že: skutečné výnosy fondu budou kolísat od průměrné roční hodnoty v pásmu +/- směrodatná odchylka v průběhu přibližně dvou

- třetin časového období a v pásmu 2xsměrodatná odchylka se budou pohybovat v průměru 95 % času.;
- **SPAD:** Systém pro podporu trhu akcií a dluhopisů. Způsob obchodování využívající činnosti tzv. tvůrců trhu, tj. společností, které na trhu udržují svými kotacemi potřebnou minimální likviditu;
  - **Tržní kapitalizace:** Tržní kapitalizací emise akcií nebo podílových listů se rozumí součin počtu cenných papírů registrovaných v emisi a platného kurzu. U dluhopisů je tržní kapitalizace emise definována jako součin počtu cenných papírů registrovaných v emisi, nominální hodnoty a platného kurzu (v procentech) děleného 100. Tržní kapitalizace skupiny emisí (např. akcií z hlavního trhu) je rovna součtu tržních kapitalizací emisí vytvářejících skupinu;
  - **Tržní riziko:** všeobecné riziko trhu akcie je riziko změny cen, které odrážejí celkovou tendenci na akciovém trhu a nemají přímou souvislost s hospodářskou situací dané společnosti. Riziku trhu tedy stejným dílem podléhají zásadně všechny akcie. Paralelně s celkovým trhem může podle toho kurz akcie podniku na burze klesat, ačkoli se hospodářská situace podniku nezměnila;
  - **UNIVYC, a.s.:** Dceřiná společnost burzy, která zajišťuje vypořádání obchodů / převodů pro své členy, mezi nimiž jsou všichni členové burzy;
  - **Vstupní poplatek (Sales Charge)** :Poplatek zaplacený prodejci, brokerovi apod. při nákupu podílů ve fondu. Poplatek je připočten k hodnotě podílu při stanovení nákupní ceny.
  - **Výkonnost fondu** : Udává se obvykle v procentech a vyjadřuje zhodnocení majetku fondu za příslušné časové období. Předchozí výkonnost fondu může být pro investora vodítkem, avšak nezaručuje stejnou výkonnost v budoucím období.
  - **Warrant:** Cenný papír, jehož nákupem získá majitel právo koupit (call warrant) nebo prodat (put warrant) k předem stanovenému termínu určité podkladové aktivum (akcie) za předem stanovenou cenu;
  - **Zajištění (Hedging):** Činnost, jejímž cílem je ochrana proti kurzovému či úrokovému riziku.